

ด่วนที่สุด

ที่ พย ๐๐๒๓.๖/ว ๙๓๕๓

ศาลากลางจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน พย ๕๖๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง การรายงานข้อมูลตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา และนายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพะเยา ด่วนที่สุด ที่ พย ๐๐๒๓.๖/ว ๙๑๘๓ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระยะแรก เวลา ๑๘๐ วัน (วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) ซึ่งพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคารยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงเห็นควรมีการผลักดันให้ดำเนินการครบร้อยละ ๑๐๐ รวมทั้งการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในกลุ่มเป้าหมายระยะแรกในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความคืบหน้าการดำเนินการน้อยกว่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการหนี้เสียชุมชนซึ่งเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ วรรค (๓) จังหวัดพะเยาจึงได้ขอให้อำเภอแจ้งแนวทางนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถติดตามผลการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมืออำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง รายงานข้อมูลการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในอาคาร และกรอกข้อมูล ตามแบบ บด. ๑

๒. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง รายงานกรณีที่เกิดกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการติดตั้งบ่อน้ำดื่มบ่อน้ำเสียในพื้นที่ได้ เช่น ไม่มีการประกอบอาหาร ไม่มีการล้างภาชนะภายในพื้นที่ เป็นต้น และกรอกข้อมูล ตามแบบ บด. ๒ โดยให้นายกเทศมนตรีหรือนายกองคการบริหารส่วนตำบลลงนามรับรองข้อมูลด้วย

๓. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอรวบรวมแบบรายงานข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๑ และกรอกข้อมูลในแบบ บด. ๓ ส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพะเยา

/๔. แจ้งองค์กร...

๔. แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินการนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้เสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ ภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน ผ่านแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Forms)

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดาวน์โหลดแนวทางการรายงานข้อมูล และแบบสำรวจได้ทาง QR Code ทำหนังสือฉบับนี้ และขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งข้อมูลตามแบบ บด. ๑ - ๒ เป็นไฟล์ Excel และ PDF ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ klumnganbp@gmail.com ระบุหัวข้อ “ข้อมูลสำรวจกลุ่มเป้าหมายฯ ในการติดตั้งบ่อดักไขมัน ของเทศบาล/อบต. ....” ภายในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับเทศบาลเมืองขอให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเทวา ปัญญาบุญ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

แนวทางการรายงานข้อมูล

แบบรายงาน Google Forms

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทร. ๐-๕๔๔๔-๙๖๒๓ - ๒๔ ต่อ ๑๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๕๖๓

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม-๑๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การรายงานข้อมูลตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการรายงานข้อมูลการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาผลการดำเนินการตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระยะแรก เวลา ๑๘๐ วัน (วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงเห็นควรมีการผลักดันให้ดำเนินการครบร้อยละ ๑๐๐ รวมทั้งการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันในกลุ่มเป้าหมายระยะแรกในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความคืบหน้าการดำเนินการน้อยกว่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการน้ำเสียชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ วรรค (๓) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ขอให้จังหวัดแจ้งแนวทางนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถติดตามผลการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สืบหาข้อมูลการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร และกรอกข้อมูล ตามแบบ บด. ๑

๒. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง รายงานกรณีที่เกิดกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันในพื้นที่ได้ เช่น ไม่มีการประกอบอาหาร ไม่มีการล้างภาชนะภายในพื้นที่ เป็นต้น และกรอกข้อมูล ตามแบบ บด. ๒ โดยให้นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงนามรับรองข้อมูลด้วย

๓. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๑ และกรอกข้อมูลในแบบ บด. ๓

/๔. ให้สำนักงาน...

๔. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๒ และกรอกข้อมูลใบปะหน้าสรุป ตามแบบ บด. ๔

๕. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรายงานผลการดำเนินการนโยบายขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน ผ่านแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Forms) ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางการรายงานข้อมูล และแบบสำรวจได้จาก QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้ และขอให้จังหวัดส่งข้อมูลตามแบบ บด. ๓ - ๕ เป็นไฟล์ Excel และ PDF ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nsdivision.dla@gmail.com ระบุหัวข้อ “ข้อมูลสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ในการติดตั้งบ่อดักไขมัน ของจังหวัด.....” ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกรพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ลิงก์ https://drive.google.com/drive/folders/1avt1o0DADZGx3N69UjYQ-e5D0kKX5bl_r?usp=sharing

กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nsdivision.dla@gmail.com

ผู้ประสานงาน นางสาวจริตา จิตราวัฒน์ โทร. ๐๖๑-๔๐๒-๗๑๑๑

แบบสำรวจการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ การติดตั้งบ่อดักไขมันในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอ ..... จังหวัด .....

คำชี้แจง : 1. ให้ อบต. ดาวันโหลดไฟล์ Excel มากรอกข้อมูล และส่งให้ สดจ. เป็นผู้รวบรวม

2. ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่มีการดำเนินการ

3. คำนิยาม 1. ยังไม่ดำเนินการ หมายถึง อบต. ยังไม่มีการจัดทำหรือดำเนินการในการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

2. อยู่ระหว่างการดำเนินการ หมายถึง อบต. ได้เสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติฯ และได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาล/สภา อบต. เรียบร้อยแล้ว และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กำกับดูแล (กรณี อบต. หมายถึง นายอำเภอ,กรณีเทศบาล หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างฯ ดังกล่าว

3. ดำเนินการแล้ว หมายถึง

3.1 กรณี อบต. : เมื่อสภา อบต. และนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติฯ แล้ว ให้นำยก อบต.ลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติ อบต. ต่อไป เนื่องจาก พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อบังคับตำบลหรือข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยวิธีการอื่นไว้ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น หาก อบต. ได้ดำเนินการลงประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ถือว่ามีผลบังคับใช้ และให้นำวัน เดือน ปี บนประกาศราชกิจจานุเบกษามากรอกข้อมูลในช่องวันที่มีผลบังคับใช้

3.2 กรณีเทศบาล : เมื่อสภาเทศบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติฯ แล้ว ให้นำยเทศมนตรีลงชื่อและประกาศเป็นเทศบัญญัติต่อไป เนื่องจากเทศบัญญัตินี้มีใช้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในบังคับต้องส่งไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงให้นำวัน เดือน ปี บนประกาศที่เทศบาลได้ติดประกาศเผยแพร่ที่สำนักงานเทศบาลมากรอกข้อมูลในช่องวันที่มีผลบังคับใช้

ลำดับที่	อบต.	การดำเนินการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ			วันที่มีผลบังคับใช้ (ว/ด/ป)
		ยังไม่ดำเนินการ (แห่ง)	อยู่ระหว่างดำเนินการ (แห่ง)	ดำเนินการแล้ว (แห่ง)	
1	xxxxx			✓	22/8/2564
รวม					

รับรองข้อมูล

เจ้าหน้าที่ .....
ตำแหน่ง .....
เบอร์โทรศัพท์.....

ลงชื่อ .....
(.....)
นายกเทศมนตรี/อบต. ....

หมายเหตุ : 1. ให้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2. ให้ สดจ. เป็นผู้รวบรวมเท่านั้น เพื่อความสะดวกต่อการรวบรวมข้อมูล

แบบรายงานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในความรับผิดชอบของ อปท. ตามนโยบายการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
กรณีไม่สามารถติดตั้งบ่อดักไขมันในพื้นที่ได้

ชื่อ อปท. .... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง : 1. ให้ อปท. คำนวณโหลดไฟล์ Excel ปรากฏข้อมูล และส่งให้ สจจ. เป็นผู้รวบรวม

2. ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระบุประเภทกลุ่มเป้าหมาย

3. ตัวอย่างเหตุผลที่จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องติดตั้งบ่อดักไขมัน เช่น ไม่มีการประกอบอาหาร ไม่มีพื้นที่ชำระล้าง เป็นต้น

ลำดับที่	ระบุประเภทกลุ่มเป้าหมาย		ชื่อ (ศพด./รร.)	เหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการได้	หมายเหตุ
	ศพด.	รร. ในสังกัด อปท.			
1		✓	xxxxxxxxx	ไม่มีการประกอบอาหาร	
2	✓		xxxxxxxxx	ไม่มีการล้างภาชนะภายในพื้นที่	
รวม					

รับรองข้อมูล

เจ้าหน้าที่ .....
ตำแหน่ง .....
เบอร์โทรศัพท์.....

ลงชื่อ .....
(.....)
นายกเทศมนตรี/อบต. ....

แนวทางการรายงานข้อมูล การติดตั้งבודักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ความเป็นมา

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้การจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าหมายบำบัดน้ำเสียจากชุมชนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำสาธารณะ เนื่องจากเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทาง อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันยังคงขาดความต่อเนื่อง
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้แจ้งแนวทางการดำเนินการระยะแรก เวลา 180 วัน (วันที่ 1 มกราคม 2566 - 30 มิถุนายน 2566) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันได้สิ้นสุดการดำเนินการระยะแรกแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการน้ำเสียชุมชนซึ่งเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 20 วรรค (3) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงจัดทำแนวทางนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่สอง ขึ้น

แนวทางการดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร

ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ

1. การกำจัดน้ำมันและไขมันโดยใช้บ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง ช่วยรักษาสภาพน้ำในชั้นดิน ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือท่อระบายน้ำทิ้ง การจัดการน้ำมันและไขมันโดยใช้บ่อดักไขมันเป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียที่ปนเปื้อนน้ำมันและไขมัน

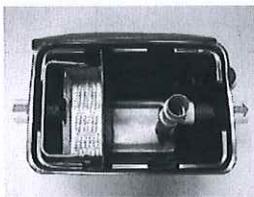
2. หลักการทำงานของบ่อดักไขมัน

- 1) น้ำเสียจะผ่านเข้ามาที่ตะแกรงดักเศษอาหารซึ่งทำหน้าที่แยก เศษอาหารที่ปะปนมากับน้ำเสีย
- 2) น้ำเสียจากขั้นตอนแรกจะไหลผ่านมายังส่วนดักไขมันโดยไขมัน ที่แยกตัวออกจากน้ำเสียจะลอยขึ้นเป็นชั้นเหนือน้ำ
- 3) น้ำเสียที่อยู่ใต้ชั้นไขมันจะไหลเข้าสู่ถึงบำบัดขั้นต่อไป ก่อนปล่อยออกสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ

3. บ่อดักไขมันที่นิยมใช้ สำหรับชุมชน

1) บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

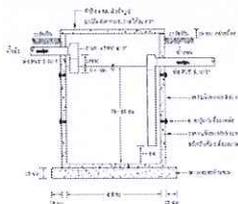
- บ่อดักไขมันสำเร็จรูปทำจากไฟเบอร์กลาส มีน้ำหนักเบา สะดวกในการเคลื่อนย้ายและติดตั้ง ประกอบด้วยตะแกรงดักเศษอาหารและส่วนแยกไขมัน
- บ่อดักไขมันสำเร็จรูปเหมาะกับบ้านเรือน และร้านอาหารทั่วไป เพราะสะดวกในการติดตั้ง แต่ต้องคำนึงถึงปริมาตรของบ่อดักไขมัน และระยะเวลาเก็บกักที่เหมาะสม

2) บ่อดักไขมันอย่างง่าย

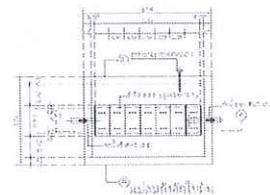
- บ่อดักไขมันอย่างง่ายเป็นบ่อดักไขมันแบบภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถประดิษฐ์ใช้ได้เองในครัวเรือน โดยใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น

3) บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์

- สร้างได้โดยใช้วงขอบซีเมนต์ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 0.8 - 1.2 เมตร นำมาวางซ้อนกันเป็นตัวบ่อจนมีปริมาตรตามที่ต้องการ หากต้องการปริมาตรมากๆ ก็สามารถทำได้โดยการเพิ่มขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางได้
- บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์เหมาะกับบ้านเรือน และร้านอาหารทั่วไป โดยพิจารณาจากปริมาณน้ำเสียซึ่งมีไม่มาก

4) บ่อดักไขมันแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก

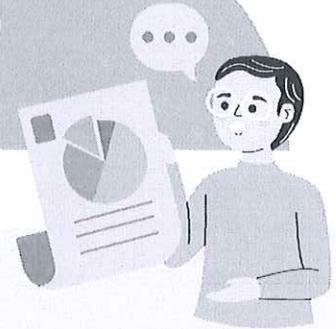
- รูปแบบของบ่อดักไขมันแบบคอนกรีตเสริมเหล็กเป็นแบบที่ต้องทำการสร้างในพื้นที่โดยใช้แบบหล่อคอนกรีต บ่อแบบนี้มีขนาดค่อนข้างใหญ่ เหมาะกับแหล่งกำเนิดที่มีปริมาณน้ำเสียมาก เช่น สถานที่จำหน่ายอาหารขนาดใหญ่ โรงพยาบาล โรงอาหารสำหรับสถาบัน ขนาดใหญ่ ร้านอาหารในโรงแรม และสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

การรายงานข้อมูลการติดตั้งบ่อดักไขมัน

ตามนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยการติดตั้ง

บ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 2

นิยามศัพท์

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กเล็ก อายุ 2- 5 ปี สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการประกอบอาหาร ชักล้าง หรือการล้างภาชนะในพื้นที่
2. ร้านอาหาร หมายถึง สถานที่จำหน่ายหรือมีการประกอบอาหาร ทั้งที่จัดให้มีการรับประทานอาหารในร้านและนำกลับไปรับประทานที่อื่น ที่มีใช้หาบเร่ แผงลอย อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเมืองพัทยาและเทศบาล
3. ตลาด หมายถึง สถานที่ที่มีโครงสร้าง จัดเป็นอาคาร ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่พักขายหรือจำหน่ายสินค้าประเภท สัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียข่าย อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเมืองพัทยาและเทศบาล
4. โรงแรม หมายถึง สถานที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทาง ธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่น ใดโดยมี“ค่าตอบแทน” โดยมีการประกอบอาหาร การชักล้าง หรือการล้างภาชนะในพื้นที่ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเมืองพัทยาและเทศบาล
5. อยู่ระหว่างการดำเนินการ (ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหนังสือแจ้งลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว
6. ดำเนินการแล้ว (ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้แล้ว

สำหรับ อปท.

1. ให้ อปท. ทุกแห่ง สํารวจข้อมูลการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร และกรอกข้อมูลตามแบบ **บด. 1**

2. ให้ อปท. ทุกแห่ง รายงานกรณีที่เกิดปัญหาหรือความไม่เรียบร้อยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันในพื้นที่ได้ เช่น ไม่มีการประกอบอาหาร ไม่มีการล้างภาชนะภายในพื้นที่ เป็นต้น และกรอกข้อมูล ตามแบบ **บด. 2** โดยให้นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ลงนามรับรองด้วย

ทั้งนี้ ขอให้ อปท. จัดส่งข้อมูลเป็นไฟล์ Excel และ PDF ให้แก่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อให้จังหวัดรวบรวมสรุปข้อมูลเป็นภาพรวม

สำหรับจังหวัด

1. รายงานผลการดำเนินการนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา น้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารของ อปท. ระยะที่ 2 ภายในวันที่ 30 ของทุกเดือน ผ่านแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Forms) โดยสามารถตรวจสอบผลการบันทึกข้อมูลของจังหวัดได้ ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

2. รวบรวมข้อมูลสำรวจการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร (แบบ บด. 1) และกรอกข้อมูลในแบบ **บด. 4**

3. รวบรวมข้อมูลรายงานของ อปท. (แบบ บด. 2) ที่มีนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ลงนามรับรอง และกรอกข้อมูลในแบบ **บด. 5** กรณี อปท. ต้องการรายงานกรณีที่เกิดปัญหาหรือความไม่เรียบร้อยของ อปท. มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันในพื้นที่ได้ เช่น ไม่มีการประกอบอาหาร ไม่มีการล้างภาชนะภายในพื้นที่ เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้จังหวัดจัดส่งแบบ **บด. 4** และ **บด. 5** และให้ สท. เป็นไฟล์ Excel และ PDF ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nsdivision.dla@gmail.com ระบุหัวข้อ “ข้อมูลสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ในการติดตั้งบ่อดักไขมัน ของจังหวัด.....” ภายในวันที่ 11 กันยายน 2566

จัดทำโดย
กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ
กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ติดต่อ
โทร. 02-241-9000 ต่อ 2113
อีเมล nsdivision.dla@gmail.com

เรียน เจ้าหน้าที่ สดจ.

ตามที่ได้มีการหารือเกี่ยวกับสถานะการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ทาง สดจ. ได้หารือไปยังสำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา เรียบร้อยแล้ว ขอชี้แจงให้ สดจ. ทราบดังนี้

๑. ยังไม่ดำเนินการ หมายถึง อปท. ยังไม่มีการจัดทำหรือดำเนินการในการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
๒. อยู่ระหว่างการดำเนินการ หมายถึง อปท. ได้เสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติฯ และได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาล/สภา อบต. เรียบร้อยแล้ว และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กำกับดูแล (กรณี อบต. หมายถึง นายอำเภอ, กรณีเทศบาล หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างฯ ดังกล่าว
๓. ดำเนินการแล้ว หมายถึง

๓.๑ กรณี อบต. : เมื่อสภา อบต. และนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติฯ แล้ว ให้นายก อบต. ลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติ อบต. ต่อไป เนื่องจาก พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อบังคับตำบลหรือข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยวิธีการอื่นไว้ **จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา** ตามนัยมาตรา ๗ (๔) แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมาตรา ๘ กำหนดว่า ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใด เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ข่าวสารนั้นตามจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร (รายละเอียดตามหนังสือ สดจ. ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๙๗๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๓.๒ กรณีเทศบาล : เมื่อสภาเทศบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติฯ แล้ว ให้นายเทศมนตรีลงชื่อและประกาศเป็นเทศบัญญัติต่อไป เนื่องจากเทศบัญญัติดังกล่าวถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาอย่างกฎ และมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่น” ประกอบกับการตราเทศบัญญัตินั้น มาตรา ๖๓ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ บัญญัติว่า “นอกจากที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นเทศบัญญัตินั้น ให้ใช้บังคับได้เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความระบุนั้นในเทศบัญญัตินั้นว่าให้ใช้บังคับได้ทันที ก็ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น” ดังนั้น เทศบัญญัตินี้จึงมีใช้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในบังคับต้องส่งไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามนัยมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ